

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/9644,Biuletyn-IPN-nr-5-6-2008.html>

27.02.2026, 08:05

„Biuletyn IPN” nr 5-6/2008

Do pobrania:

[„Biuletyn IPN” nr 5-6/2008 \(pdf, 9.59 MB\)](#)

Opis

[Wersja elektroniczna numeru w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)

Szanowni Czytelnicy, w najnowszym, rozszerzonym „Biuletynie IPN” (maj-czerwiec, nr 88-89) znajdziecie wiele ciekawych informacji o Naczelniku Państwa i Marszałku, czyli o Józefie Piłsudskim, a także o jego uczniach, współpracownikach i kontynuatorach idei niepodległościowej. Hasłem przewodnim najnowszego numeru są więc PIŁSUDCZYCY.

Ciekawa, wartka *Rozmowa*, poprowadzi Was przez koleje losu młodego Ziuka, konspiratora, socjalisty, więźnia caratu, twórcy Legionów, a w końcu twórcy odrodzonej Rzeczypospolitej. Wśród sylwetek piłsudczyków znajdziecie tych sławnych, głośnych i kontrowersyjnych, jak premier Kazimierz Bartel w... karykaturze (którą przedstawia Sławomir Kalbarczyk), czy Wacław Kostek-Biernacki (szkic Michała Kurkiewicza), i tych mniej znanych, jak promotor porozumienia polsko-ukraińskiego Włodzimierz Bączkowski (interesujący artykuł Janusza Ciska), czy Zygmunt Czarnecki – prekursor obecności Wojsk Polskich w NATO (ciekawy szkic Roberta Zaparta).

Jest też tekst o „wdowim groszu” Aleksandry Piłsudskiej, wdowy po Marszałku, która podczas wojny część swej renty przeznaczyła na pomoc Armii Krajowej (autorstwa Elżbiety Jakimek-Zapart).

Numer bogato ilustrujemy zdjęciami Marszałka, dzieł jego życia, jak Legiony Polskie (tekst Pawła Kosińskiego) i fotografiami podkomendnych, jak legendarny „Nil” gen. August Emil Fieldorf (krótka biografia pióra Marii Fieldorf i Leszka Zachuty).

Wszelkie krytyczne oceny życia i działalności Józefa Piłsudskiego, jako człowieka i męża stanu, odbijają się od tej postaci, nie dotyczą jej nawet wtedy, gdy formułowane są przez ludzi kompetentnych. Słowa krytyki odchodzą do bibliotecznego lamusa, a Piłsudski żyje dalej swoim życiem, wyrysowanym w sercach rodaków, którzy z jego postacią związali najbardziej dramatyczne doświadczenie zbiorowe, jakim była wojna z bolszewikami o być albo nie być Polski, u zarania ledwie odzyskanej niepodległości (Piotr Szubarczyk, Naczelnik).

Polecamy także, co prawda niezwiązane z tematem tego numeru, obszerne omówienie (autorstwa Henryka Głębockiego) memoriału Bronisława GEREMKA z maja 1988 r. O Politykę kontraktu społecznego... i publikację tego dokumentu.

W sprzedaży od 9 czerwca 2008 r.

Spis treści

ROZMOWY BIULETYNU

- Piłsudscy. Z Januszem Ciskiem, Markiem Gałęzowskim i Włodzimierzem Suleją rozmawia Barbara Polak

KOMENTARZE HISTORYCZNE

- [Piotr Szubarczyk - Naczelnik](#) (pdf - 3MB)
- Jerzy Kirszak - Związek Walki Czynnej
- Piotr Cichoracki - Prystor i Sławek - współpracownicy Marszałka
- Paweł Kosiński - Legiony to żołnierska nuta
- Waldemar Paruch - Tradycja i nowoczesność
- Andrzej Chojnowski - BBWR - antypartyjna partia piłsudczyków
- Wojciech Muszyński - Mali piłsudscy
- Janusz Cisek - Tylko razem. Włodzimierz Bączkowski
- Marek Gałęzowski - Konspiracja piłsudczyków w kraju w l. 1939-1947
- Elżbieta Jakimek-Zapart - Aleksandra Piłsudska i fundusz popierania walki czynnej w Polsce
- Arkadiusz Adamczyk - Piłsudscy na emigracji 1939-1944
- Rafał Stobiecki - Ciągłość tradycji
- Robert Zapart - Brygadowe Koło Młodych „Pogoń”

SYLWETKI

- Michał Kurkiewicz - Na kłopoty Biernacki
- Sławomir Kalbarczyk - Kazimierz Bartel w świetle karykatury prasowej
- Marek Gałęzowski - Cztery sylwetki. Konspiracja piłsudczykowska
- Maria Fieldorf, Leszek Zachuta - Generał August Emil Fieldorf „Nil”
- Grzegorz Waligóra - Wojciech Ziemiński (1925-2001)
- Andrzej Ostoja-Owsiany (1931-2008)

RELACJE I WSPOMNIENIA

- Abp Józef Gawlina - O Marszałku Piłsudskim

RECENZJE

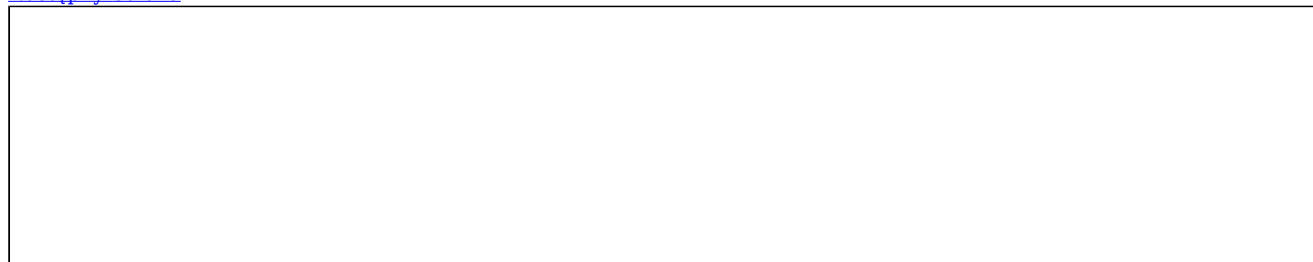
- Witold Wasilewski - Wierni Polsce

DOKUMENTY

- Henryk Głębocki - O „politykę kontraktu społecznego...”. Memoriał Bronisława Geremka z maja 1988 r.

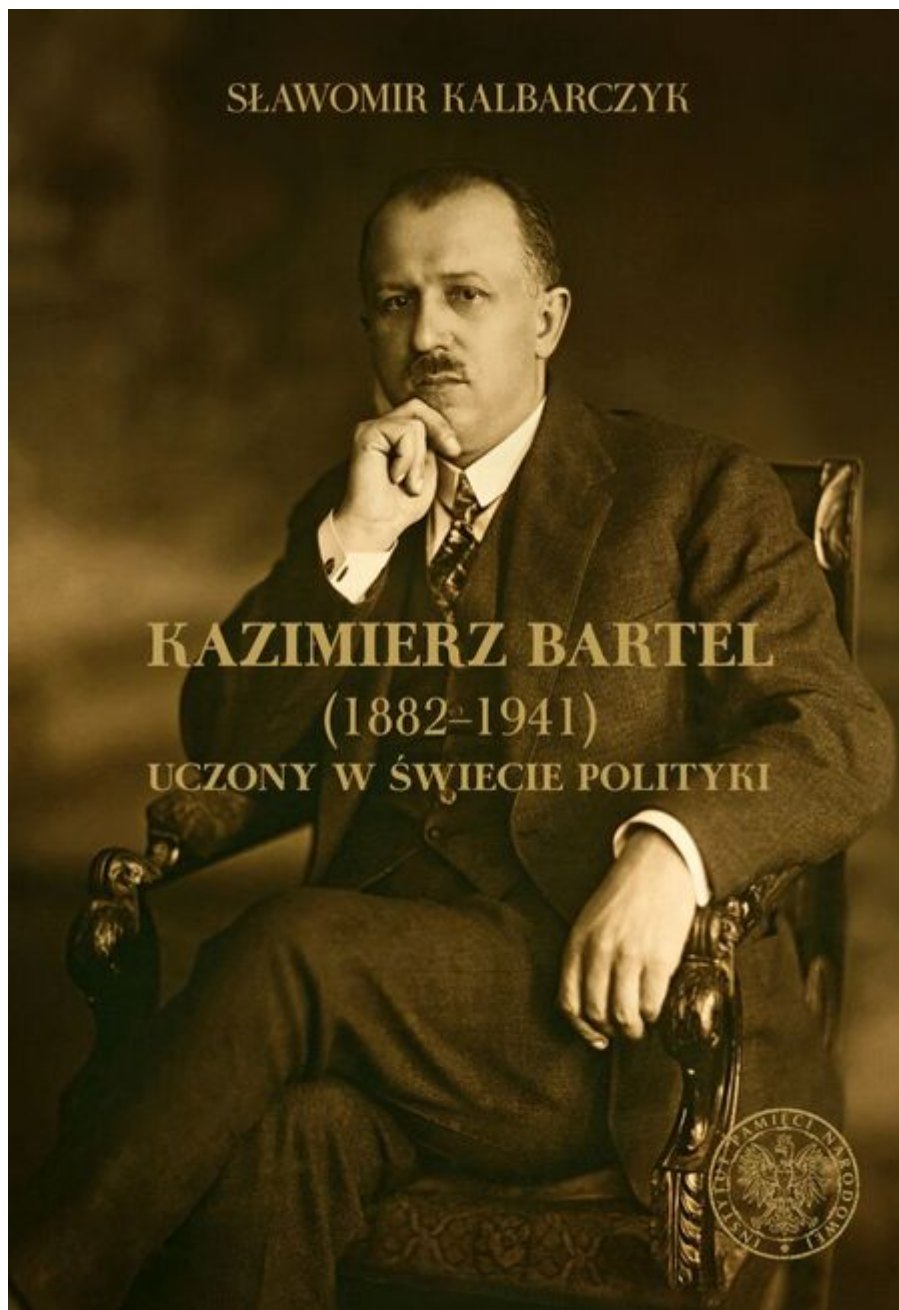
[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

e-Book

Kazimierz Bartel (1882-1941). Uczony w świecie polityki

[dalej](#)